

Sygn. akt XVII Ka 449/15

WYROK

W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 czerwca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w XVII Wydziale Karnym – Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący: SSO Jerzy Andrzejewski

Sędziowie: SSO Alina Siatecka

SSO Justyna Andrzejczak

Protokolant: st. prot. sąd. Joanna Kurkowiak

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej Anny Oszwałdowskiej-Kocur

po rozpoznaniu w dniu 11 czerwca 2015 r.

sprawy L. K.

oskarżonego z art. 53 pkt 4 Ustawy Prawo Łowieckie i inne

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gostyniu z dnia 24 lutego 2015 r. w sprawie sygn. akt II K 27/15

1. uchyła zaskarżony wyrok i na podstawie art. 439 § 1 pkt 9 kpk postępowanie karne przeciwko L. K. umarza;
2. kosztami postępowania obciąża Skarb Państwa.

Justyna Andrzejczak Jerzy Andrzejewski Alina Siatecka

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 24 lutego 2015 roku w sprawie II K 27/15 Sąd Rejonowy w Gostyniu orzekł co następuje:

1. Uznał oskarżonego L. K. za winnego tego, że w dniu 6 października 2013 roku w okolicach wsi S., na terenie obwodu łowieckiego nr 328, polował nie posiadając przy sobie wymaganych dokumentów, tj. wykroczenia z art. 51 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 13 października 1995 roku Prawo łowieckie (tj. Dz.U. z 2013 roku, poz. 1226, ze zm.) i za to na podstawie wskazanego artykułu wymierzył oskarżonemu karę grzywny w wysokości 450,00 zł.
2. Uniewinnił oskarżonego J. B. od zarzucanego mu czynu, tj. od tego, że wspólnie i w porozumieniu z L. K. w dniu 6 października 2013 roku wykonywali nielegalnie polowanie zbiorowe na polach koło wsi S., gmina B.W., powiat G., na terenie obwodu łowieckiego nr 328 dzierżawionego przez Koło (...)W., oddając w trakcie polowania strzały z broni palnej myśliwskiej narażali przebywających w sąsiedztwie ludzi na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, czynem tym działał na szkodę Skarbu Państwa reprezentowanego przez Wojewodę Wielkopolskiego, szkoda nie wystąpiła, tj. od przestępstwa z art. 53 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1995 roku Prawo łowieckie (tj. Dz.U. z 2013 roku, poz. 1226, ze zm.) i art. 160 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

3. Na podstawie art. 627 k.p.k. i art. 633 k.p.k. i art. 632 pkt 2 k.p.k. oraz art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (tj. Dz.U. z 1983 roku, Nr 49, poz. 223, ze zm.) zasądził od oskarżonego L. K. na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w kwocie 145,00 złotych, zaś kosztami sądowymi w części dotyczącej oskarżonego J. B. obciążył Skarb Państwa i z tego tytułu zasądził na jego rzecz kwotę 828,00 złotych z tytułu ustanowienia w sprawie obrońcy.

Wyrok Sądu Rejonowego zaskarżony został przez oskarżonego L. K..

Oskarżony L. K. zaskarżył przedmiotowy wyrok w całości i zarzucił mu:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia polegający na nieuzasadnionym przyjęciu, że oskarżony L. K. polował nie posiadając przy sobie wymaganych dokumentów, podczas gdy w rzeczywistości stosowne dokumenty w postaci legitymacji posiadacza broni, legitymacji Polskiego Związku Łowieckiego oraz upoważnienia do wykonywania polowania indywidualnego posiadał w swej kurtce znajdującej się na tylnej kanapie w samochodzie, którym przyjechał na miejsce wykonywania polowania, a więc posiadał je przy sobie,

2. naruszenie prawa materialnego, a mianowicie art. 39 § 1 k.w., poprzez niezastosowanie instytucji odstąpienia od wymierzenia kary w stosunku do oskarżonego L. K. w sytuacji, w której w niniejszej sprawie mieliśmy do czynienia z wypadkiem zasługującym na szczególne uwzględnienie z uwagi na charakter i okoliczności czynu oraz właściwości i warunki osobiste sprawcy.

W oparciu o powyższe zarzuty oskarżony wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie L. K. od zarzucanego mu czynu, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. Oskarżony wniósł także o zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja oskarżonego okazała się konieczna, a jej uwzględnienie spowodowało uchylenie przedmiotowego wyroku i umorzenie postępowania w sprawie, a to ze względu na występującą w tym postępowaniu bezwzględną przesłankę odwoławczą przewidzianą przepisem art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k.

Zgodnie z przepisem art. 439 § 1 k.p.k. niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów oraz wpływu uchybienia na treść orzeczenia Sąd odwoławczy uchyła zaskarżone orzeczenie w przypadku stwierdzenia jednego z wymienionych w tym przepisie rażących uchybień. Nakaz wynikający z przepisu art. 439 § 1 k.p.k. konstytuuje obowiązek Sądu odwoławczego wyjścia poza granice zaskarżenia, w ramach których co do zasady, sąd ten orzeka (art. 433 § 3 k.p.k.), oraz wyjścia poza granice podniesionych zarzutów, również w odniesieniu do zarzutów sformułowanych we wniesionym na niekorzyść oskarżonego środka odwoławczym oskarżyciela publicznego lub pełnomocnika, mimo iż granicami tych zarzutów sąd odwoławczy jest związany (art. 434 § 1 k.p.k.).

W niniejszej sprawie Sąd I instancji wydał wyrok skazujący oskarżonego za popełnienie wykroczenia z art. 51 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 13 października 1995 roku Prawo łowieckie (tj. Dz.U. z 2013 roku, poz. 1226, ze zm.), które to orzeczenie zaskarżone zostało przez oskarżonego na jego korzyść, dlatego też Sąd odwoławczy, dostrzegając popełnienie przez Sąd meriti obrazy przepisów wskazanego w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k., nie był związany ograniczeniem zawartym w przepisie art. 439 § 2 k.p.k. Zgodnie z tym przepisem uchylenie orzeczenia jedynie z powodów określonych m.in. w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. może nastąpić tylko na korzyść oskarżonego. Tymczasem kasatoryjny wyrok wydany w niniejszej sprawie przez Sąd Okręgowy, w którym jednocześnie umorzono postępowanie w sprawie przeciwko oskarżonemu – jest orzeczeniem wydanym na korzyść oskarżonego.

W tym miejscu zaznaczyć należy, że Sąd Okręgowy nie uchylił przedmiotowego wyroku i nie umorzył postępowania także co do drugiego z oskarżonych, tj. J. B. (przy zastosowaniu przepisu art. 435 k.p.k.), właśnie ze względu na ograniczenie przewidziane przepisem art. 439 § 2 k.p.k. J. B. został bowiem uniewinniony przez Sąd I instancji od zarzucanego mu czynu, co jest orzeczeniem dalej idącym, aniżeli umorzenie postępowania (vide: postanowienie Sądu

Najwyższego z dnia 4 listopada 2002 roku, V KKN 240/01, OSNKW 2003/1-2/16). Z tego względu orzeczenie przez Sąd Okręgowy co do oskarżonego J. B. było w niniejszej sprawie niemożliwym.

Przypomnieć należy, iż zgodnie z przepisem art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. podstawą do uchylenia orzeczenia jest stwierdzenie, że zachodzi jedna z okoliczności wyłączających postępowanie, określonych w art. 17 § 1 pkt 5, 6 i 8 – 11 k.p.k. Natomiast zgodnie z przepisem art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. nie wszczyna się postępowania, a wszczęte umarza, gdy brak jest skargi uprawnionego oskarżyciela.

Zgodnie z przepisem art. 37 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 października 1995 roku Prawo łowieckie (tj. Dz.U. z 2013 roku, poz. 1226, ze zm.) zadaniem Państwowej Straży Łowieckiej jest kontrola realizacji przepisów ustawy, a w szczególności w zakresie zwalczania przestępstw i wykroczeń w zakresie łowiectwa. Nadto zgodnie z przepisem art. 39 ust. 2 pkt 7 ustawy z dnia 13 października 1995 roku Prawo łowieckie (tj. Dz.U. z 2013 roku, poz. 1226, ze zm.) strażnicy Państwowej Straży Łowieckiej mają prawo do prowadzenia dochodzeń oraz wnoszenia i popierania aktu oskarżenia w postępowaniu uproszczonym, jeżeli przedmiotem przestępstwa jest zwierzyna, w trybie i na zasadach określonych w Kodeksie postępowania karnego.

Z powyższego jednoznacznie wynika, że Państwowa Straż Łowiecka posiada uprawnienia do prowadzenia dochodzeń jedynie w zakresie wykroczeń i przestępstw określonych w przepisach karnych, tj. art. 51 – 53 ustawy z dnia 13 października 1995 roku Prawo łowieckie (tj. Dz.U. z 2013 roku, poz. 1226, ze zm.). Nadto uprawnienia oskarżycielskie przysługują Państwowej Straży Łowieckiej jedynie w przypadku, gdy przedmiotem tych przestępstw jest zwierzyna. Tymczasem w niniejszej sprawie oskarżyciel – Posterunek Państwowej Straży Łowieckiej w Lesznie sformułował akt oskarżenia również w zakresie przestępstwa powszechnego przewidzianego przepisem art. 160 § 1 k.k. (k. 258 – 259), co do którego nie miał jakichkolwiek uprawnień. Z tych względów Sąd Okręgowy przeprowadzając kontrolę instancyjną zaskarżonego orzeczenia z urzędu i uwzględniając zaistniałą w niniejszej sprawie bezwzględną przesłankę odwoławczą z przepisu art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. uchylił zaskarżone orzeczenie i umorzył postępowanie w sprawie.

Sąd Okręgowy w tym miejscu wskazuje, że w myśl dyrektyw zawartych w przepisie art. 436 k.p.k. ograniczył rozpoznanie apelacji do uchybienia podlegającego w niniejszej sprawie uwzględnieniu z urzędu (art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k.), które było wystarczające do wydania orzeczenia i uchylenia zaskarżonego wyroku oraz umorzeniu postępowania w sprawie. Rozpoznanie zarzutów podniesionych w apelacji oskarżonego było w tym stanie rzeczy bezprzedmiotowe.

Podsumowując powtórzyć należy, że skarga uprawnionego oskarżyciela jest niezbędna do prowadzenia postępowania w sprawie (art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k.), zatem rozpoznanie sprawy mimo jej braku naruszało określone gwarancje procesowe oskarżonego i wymagało uchylenia orzeczenia obciążonego taką wadą z powodu bezwzględnej przesłanki odwoławczej z przepisu art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k., bez potrzeby badania wpływu tej wady na treść zaskarżonego orzeczenia. Z tego względu Sąd Okręgowy na podstawie przepisu art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. uchylił zaskarżony wyrok i na podstawie art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. umorzył postępowanie w sprawie.

Zupełnie na marginesie Sąd Okręgowy wskazuje, że niezależnie o zapadłego w niniejszej sprawie wyroku, orzeczenie Sądu I instancji co do oskarżonego L. K. było niezasadne również z tego względu, iż bezsprzecznym pozostawać powinno, że trzymanie dokumentów w kurtce, która znajduje się w samochodzie zaparkowanym niedaleko miejsca przebywania oskarżonego, z całą pewnością spełnia wymóg „posiada” przy sobie wymaganych dokumentów do wykonywania polowania.

Zważywszy na treść wyroku na podstawie przepisów art. 634 k.p.k. w zw. z art. 632 pkt 2 k.p.k. Sąd odwoławczy kosztami procesu co do L. K. za obie instancje obciążył Skarb Państwa.

Justyna Andrzejczak Jerzy Andrzejewski Alina Siatecka